A°. 1851. N°. 238.

Opregte HAARLEMSCHE van *Woensdagsche* COURANT 8 October.

Deze Courant wordt dagelijks, met uitzondering van Zon- en Feestdagen, uitgegeven. — Prijs: *f* 5 in de drie maanden.

WEENEN, 4 October.

De Keizer heeft den maarschalk *Radetsky* het navolgend handbiljet doen toekomen: „Waarde veldmaarschalk. Ik gevoel mij verpligt, om den stadhouders, graaf *Strassoldo* en ridder *van Toggenburg*, mijne tevredenheid te betuigen over de vruchten hunner werkzaamheid in deze hunne betrekking, van welke mij, gedurende mijne reis door het Lombardijsch-Venetiaansche Koningrijk is gebleken. Gij zult hun daarvan de vereischte mededeeling doen." Deze brief is den 29sten September uit Somma gedagteekend.

Uit het dagblad van Venetie van 2 October blijkt, dat de Keizer verscheidene hooggeplaatste Italianen, bij gelegenheid van zijn laatste bezoek, gunstbewijzen heeft verleend. Graaf *Papafana* te Padua heeft den titel van geheimraad erlangd; de podesta van Venetie en de bisschoppen van Como en Crema het commandeurs-kruis van de Leopolds-orde; prins *Giovanelli* en de bisschop van Verona de orde van de ijzeren Kroon, eerste klasse. Een groot aantal personen zijn met ridder-kruisen van de Frans-Josephs-orde en van de orde van Verdiensten begiftigd.

Het Rijks-staatsblad wordt in 19 verschillende uitgaven openbaar gemaakt, naar gelang de volkstaal in de onderscheidene Staten der monarchie dit vordert. Al deze uitgaven bevatten den duitschen tekst van de daarbij vermelde wetten en besluiten, en de verdere talen, welke daarbij in aanmerking komen, zijn: de italiaansche, de hongaarsche, de boheemsche, de poolsche, de slowaksche, de croatische, de servische, de ruthenische en de romanische (wallachijsche) taal. — Van de provinciale bladen kent men niet minder dan 80 uitgaven.

FRANKFORT, 5 October.

Sedert de Bonds-commissie van Holstein aan de Bonds-vergadering heeft berigt, dat zij nog niet bij magte is, om een verslag intedienen, wegens het volvoeren van de haar opgedragen last, is van die zijde nog niets naders medegedeeld. Uit Weenen is gemeld, dat de holsteinsche aangelegenheden nu spoedig zouden worden geregeld; maar zoolang het verslag der Bonds-commissie niet is ingediend, kan de genoemde Vergadering zich geenszins met dit vraagstuk inlaten. Het geschil over de troonopvolging is voor de Bonds-vergadering van ondergeschikt belang. Dit geschil kan dan eerst ter sprake komen, als de staats-regtelijke verwikkeling, in welke de deensche monarchie verkeert, ten aanzien der hertogdommen, zal zijn opgelost. De hertog *van Augustenburg* zal, zoodra de toestand zijner dochter, die nogal ernstig ongesteld is, dit veroorlooft, deze stad verlaten.

— Men hoort hier nog dagelijks van stoutmoedige diefstallen, gepaard met braak en geweld, en men verzekert, dat dien ten gevolge het aantal der politie-bedienden eerlang aanmerkelijk zal worden vermeerderd. Men beweert, dat deze misdrijven veelal door herwaarts gekomen vreemdelingen worden gepleegd. De even voor de omwentelingen van Maart 1848 ingestelde en door dezelve gestoorde politie-conferentien voor de zuid-duitsche Staten zullen spoedig worden hervat.

VAN DEN RIJN, 6 October.

De pruissische generaal *v. Bonin* zal zich dezer dagen van Trier naar Arlon begeven, om den Koning der Belgen, namens den Koning van Pruissen, te begroeten.

— Berigten uit Turin, van het laatst der maand September, melden, dat de Koning van Sardinie, na de wapenoefening in de vlakte van Marengo, in Moncalieri is teruggekomen. De laatstelijk naar Rome vertrokken sardinische gezant *Spinola* is in Turin teruggekomen, om nieuwe instructien te erlangen. Hij verklaart, dat zijne betrekking in Rome zeer bezwaarlijk is voltehouden, zoo lang de geschillen tusschen de sardinische Regering en den pausselijken Stoel niet zijn bijgelegd. Van de zijde van Rome wordt het intrekken der Siccardinische wetten en het terugroepen der verbannen prelaten steeds als voorwaarde gesteld, waaraan vóór alles moet worden voldaan. De heer *Spinola* moet gepoogd hebben, de ministers te doen besluiten om op de eene of andere wijze aan dit verlangen toetegeven; doch de meeste hebben zich zeer stellig daartegen verklaard; zoodat de heer *Spinola* onverrigterzake weder naar Rome is vertrokken. Naar luid van dit berigt, zou de voorzittende minister *d'Azeglio* zich ditmaal meer tot toegeeflijkheid geneigd hebben betoond, dan zijne ambtgenooten.

— Uit Rome wordt gemeld, dat zekere *Pirnatelli*, beschuldigd van ten tijde der revolutie drie landlieden, vermoedelijk verkleede Jesuiten, te hebben vermoord, of helpen vermoorden, ten gevolge van de uitspraak der Sacra Consulta, is onthoofd.

Dezer dagen zijn onderscheidene werken, ten gevolge van de uitspraak van de met het onderzoek belaste congregatie, op den Index geplaatst, en alzoo onder de verbodene boeken gerangschikt. Twee derzelve, betreffende het kerkelijk regt, van den aan het atheneum te Turin geplaatsten hoogleeraar *Nuytz*, zijn, bij pausselijk breve, als hoogstgevaarlijk veroordeeld.

PARIJS, 5 October.

Het ontbreekt heden niet aan vrij gewigtige mededeelingen en geruchten van staatkundigen aard. Het door den gewezen hongaarschen dictator *Kossuth* tot de fransche Democraten gerigte manifest is het onderwerp veler gesprekken, en het blijkt, dat degenen, die zich in den beginne ongunstig hebben uitgelaten over de onmenschlievendheid der fransche bewindslieden ten aanzien van eenen ongelukkigen balling, thans geheel van gevoelen zijn veranderd, en hebben begrepen, dat de Regering niet anders heeft kunnen handelen, dan zij heeft gedaan, en wel verpligt was om den doortogt door Frankrijk te weigeren aan eenen volksleider, op wien al de roode Republikeinen de oogen gevestigd hielden, en die thans in vele gematigde dagbladen wordt bestempeld met den naam van eenen „waardigen mededinger van *Ruge*, *Mazzini* en *Ledru Rollin*".

Van eene doorgaans goed onderrigte zijde wordt medegedeeld, dat de omtrent *Kossuth* te nemen maatregel het onderwerp heeft uitgemaakt eener langdurige beraadslaging in den raad van ministers. De Voorzitter *Lodewijk Napoleon* moet aanvankelijk van oordeel zijn geweest, dat men aan *Kossuth* de vergunning om door Frankrijk te trekken niet moest weigeren; doch al de ministers waren daartegen gestemd, op grond, dat de tegenwoordigheid van den gewezen dictator in vele steden en gemeenten met verlangen werd te gemoet gezien en zeer zeker het sein zou wezen tot het verstoren van de openbare rust.

De bewindslieden hebben niet ten onregte aangevoerd, dat het verbod in geen geval ten nadeele der Regering zou kunnen worden uitgelegd, en dat in elk geval het verwijt van onmenschlievendheid gemakkelijk kon worden wederlegd door het aanhalen van het voorbeeld van zoo vele uitgewekene Polen en andere uit hun land verjaagde legerhoofden, die met de grootste gastvrijheid in Frankrijk zijn opgenomen.

Men vermaakt zich hier nogal met den Franschman, die naar het vaartuig, waarop *Kossuth* zich bevond, is gezwommen, omdat hij geene schuit had gevonden. De anti-Republikeinen kunnen bezwaarlijk gelooven, dat er geene schuiten voorhanden waren in de haven van Marseille, en geven te kennen, dat ditmaal weder de waarheid schijnt te zijn bewezen van het spreekwoord „dat de grootste komedianten niet altijd op het tooneel worden aangetroffen."

— Men blijft steeds volhouden, dat, bij de hervatting der zittingen van de Wetgevende Vergadering, de Voorzitter *Lodewijk Napoleon* eene boodschap zal indienen, waarin verslag zal worden gedaan van den algemeenen staatkundigen toestand des lands. Bij die gelegenheid zou de Voorzitter tevens de candidatuur van den Prins *van Joinville* bestrijden, en alles, wat in zijn vermogen is, aanwenden, om de fransche kiesbevoegden daartegen te stemmen. Of hij daarin zal slagen, kan alleen de tijd leeren.

Inmiddels wordt algemeen verzekerd, dat de ongerustheid onder de warme Bonapartisten met den dag toeneemt, en dat op het Elysée-National steeds ernstig wordt beraadslaagd over maatregelen, welke zullen kunnen worden in 't werk gesteld, om den heer *Lodewijk Napoleon* aan het hoofd der Republiek te behouden. Naar het schijnt, zijn er twee ontwerpen beraamd, en is men in 't onzekere, welk dier ontwerpen de meeste kans heeft van te slagen. De aanhangers der gematigde meerderheid, die gestemd zijn voor de prorogatie van den heer *Lodewijk Napoleon* en spottenderwijze worden bestempeld met den naam van *Burggraves* (daartoe behooren de heeren *Molé*, *Berryer*, *de Montalembert* en anderen) verlangen, dat de tijd der algemeene verkiezing drie maanden zal worden vervroegd, en dat de Afgevaardigden zullen worden gekozen met toepassing der kieswet van 31 Mei. Verder willen zij, dat geheel Frankrijk alsdan in staat van beleg zal worden verklaard, om de Democraten, die bij de wet zijn uitgesloten en welligt tot geweld zouden willen overgaan, in bedwang te houden, en dat eenigen tijd daarna, altijd echter onder toepassing van den staat van beleg en der kieswet van 31 Mei, zal worden overgegaan, tot de verkiezing van den Voorzitter. De *Burggraves* schijnen het er voor te houden, dat onder zoodanige omstandigheden de herkiezing van den heer *Lodewijk Napoleon* als zeker kan worden aangemerkt.

Het tweede ontwerp is gevormd door de republikeinschgezinde staatslieden en publicisten, die in 't geheim alles wat mogelijk is aanwenden, om de volksmenigte ten gunste van den tegenwoordigen Voorzitter te stemmen. Daartoe behooren de heeren *E. de Girardin*, *Veron* en *de Lamartine*, de bestuurders der bekende dagbladen *la Presse*, *le Constitutionnel* en *le Pays*. Deze dringen aan op de afschaffing der kieswet van 31 Mei, en betoogen, dat die maatregel zal kunnen strekken om de Republikeinen overtehalen, eensdeels tot het aannemen van het voorstel tot herziening der Constitutie, en anderdeels tot het wijzigen van het staatsverdrag in dien zin, dat de weder-benoeming van den heer *Lodewijk Napoleon* mogelijk worde gemaakt. Dit ontwerp heeft het voordeel van geheel in den geest der wet te zijn, doch wordt over 't algemeen als minder zeker dan het eerste aangemerkt. Het ontbreekt dan ook niet aan personen, die het er voor houden, dat het Uitvoerende Bewind zich aan het eerste denkbeeld zal houden, en dat spoedig eene wetsvoordragt zal worden ingediend, strekkende tot het bijeenroepen der kiezerscollegien tegen het einde van Januarij of het begin van Februarij.

Voor 't overige schijnt men uit alles, wat er thans geschiedt, te moeten opmaken, dat het met de candidatuur van den generaal *Changarnier* voor het Voorzitterschap vrij wat ernstiger gemeend is, dan de eerste berigten het hebben doen voorkomen. Zooals men weet, is de genoemde generaal aangemerkt geworden als de candidaat der ultra-Legitimisten. Dat men zich daarin niet heeft bedrogen, blijkt uit de omstandigheid, dat de heer *A. Nettement* heden in het door hem bestuurde dagblad *l'Opinion publique* zich openlijk uitlaat ten gunste van den generaal *Changarnier*, en verklaart, dat deze bevelhebber zich buiten stemming zal houden ten aanzien van het bekende voorstel *Creton*, tot opheffing der verbannings-wetten. De vrienden van den generaal schijnen aan deze laatste opgaaf geenszins een onbepaald geloof te hechten, en zijn ook niet overtuigd, dat hij eene candidatuur zal aanvaarden, die niet de minste kans heeft om met eenen gewenschten uitslag te worden bekroond. Verder schijnt men moeijelijk te kunnen veronderstellen, dat de generaal *Changarnier* een stap zal willen wagen, die voor altijd aanleiding zou geven tot eene verwijdering tusschen hem en de leden van het stamhuis *Orleans*.

— De fransche Regering heeft, naar men van goederhand verzekert, onderhandeld met de turksche bewindslieden over het in vrijheid stellen van *Abd-el-Kader*, onder voorwaarde, dat deze laatste naar Turkije zou worden overgevoerd en daar te lande onder behoorlijk toezigt gesteld. De bewindslieden te Konstantinopel moeten zich niet gezind hebben getoond om zich op nieuw te belasten met het bewaken van staatkundige uitgewekenen, en de onderhandelingen zouden daarop zijn afgebroken.

— Het schijnt zeker te zijn, dat de heer *Reize*, secretaris-generaal bij de prefectuur van politie en commissaris van het gouvenement bij de loterij der Gouden Staven, eene aanklagt heeft ingediend tegen den gewezen bestuurder dier onderneming, *Langlois*, ter zake van misbruik van vertrouwen. De liefhebbers van schandaal kunnen mitsdien zich vleijen, dat zij het een of ander zullen vernemen ten aanzien van door hooggeplaatste personen bedrevene kwade praktijken. Men houdt het voor goed, dat de zaak geregtelijk zal worden onderzocht, en de voorstanders van den heer *Leon Faucher* zijn zeer tevreden over hetgeen er geschiedt. Het scheen, dat zij eenigermate bevreesd waren dat de minister zwakheid aan den dag zou leggen, en aldus in een verdacht daglicht zou voorkomen bij de hervatting der zittingen van de Wetg. Vergadering.

BRUSSEL, 6 October.

Men maakt niet alleen in Arlon, maar ook elders in het Luxemburgsche, vele toebereidselelen, om den Koning plegtstatig te ontvangen, en men schijnt daarbij geene kosten te zullen sparen. Ook zal, naar men verneemt, Zr. Ms. gevolg talrijker zijn, dan men aanvankelijk had vermoed. De Gemeente-raad van Arlon zal den Koning en de beide Prinsen in eene zeer prachtige tent opwachten, welke op het landgoed van een der Schepenen is opgerigt. De heer *Willmar*, de voorzitter van den Regerings-raad van het groothertogdom Luxemburg, zal, als vertegenwoordigende Z. M. den Koning der Nederlanden, den Koning der Belgen komen begroeten.

— Uit de officiële opgaaf van de reeds verkozen leden van den nieuwen Senaat blijkt, dat, met betrekking tot het betwiste punt, de belasting van de successie in de regte lijn, de partijen bijna geheel tegen elkander opwegen. Er moeten nog twee verkiezingen plaats hebben; maar daardoor zal het evenwigt niet worden verbroken, vermits het vooraf bekend is, dat een der nog te verkiezen leden voor, en de ander tegen het beginsel gestemd zal zijn, en het laat zich aanzien, dat, als het er op aan zal komen, de anti-ministeriële en clericale partij wel de sterkste zal wezen, vermits zij ditmaal door den vermoedelijken voorzitter, den heer *Dumon Dumortier*, wordt ondersteund. Men twijfelt dan ook niet, of het Bewind zal zich genoopt vinden, om tot wijzigingen te komen, welke de Senaat aannemelijk oordeelt niet alleen, maar welke ook door de Gedeputeerden kunnen worden goedgekeurd, zonder dat men dezen zal kunnen verwijten, dat zij zich, op 't punt van belasting, door de Senateurs de wet laten voorschrijven. Men heeft intusschen tijd tot den eersten November, om zich dienaangaande te kunnen beraden, en daar, waar het dienen kan, onderhandelingen aanteknoopen.

Meer opspraak geeft voor het oogenblik het voortdurende en meer en meer ernstig wordende geschil van de geestelijkheid met het burgerlijk bestuur over het middelbaar onderwijs. Van de zijde der clericalen wordt openlijk erkend, dat de aartsbisschop van Mechelen en de overige prelaten al hunne onderhoorigen bepaaldelijk hebben verboden, om, zoo lang het gouvernement niet met de geestelijkheid is overeengekomen ten aanzien van art. 8 der wet, en niet heeft toegegeven, dat geene leerboeken op de burgerlijke inrigtingen zullen mogen worden gebruikt, dan die ook door de bevoegde geestelijkheid zijn goedgekeurd, eenige kerkelijke dienst aan deze inrigtingen te verleenen. De organen dezer partij komen er zonder omwegen voor uit, dat de scheiding van de Kerk van den Staat geheel anders moet worden uitgelegd, dan tot dus verre door het Bewind is begrepen. De onderwijzers zullen zich vooreerst vergenoegen, met hunne leerlingen ter kerke te zenden, maar geenszins op de plaatsen, welke te voren en uitsluitend voor hen waren ingerigt, als welke hun zijn ontzegd. Men verwacht, dat uit dien strijd menige verwikkeling kan voortvloeijen; maar de clericalen schijnen die in 't minst niet te duchten.

Van den kant der warme liberalen wordt verzekerd, dat de graaf *de Lannoy*, die zich in der tijd op eene beleedigende wijze over de burgerwachten in Belgie had uitgelaten, en deswegens zijn ontslag had bekomen, zijne vorige betrekking weder zal erlangen, en dat ook de generaal *Chazal*, die om dezelfde reden is teruggezet, en zich niet langer met het opperbevel over de divisie van Antwerpen wil vergenoegen, veel kans heeft om weder tot minister van Oorlog te worden benoemd.

'S GRAVENHAGE, 7 October.

Bij koninklijk besluit van 2 October, is de heer *D. W. L. Hooglandt* erkend als consul van het groot-hertogdom Oldenburg, te Amsterdam.

— Heden-nacht is Z. Exc. de baron *von Hügel*, minister van Z. M. den Koning van Wurtemberg bij het Nederl. Hof, na drie maanden in deze residentie te hebben doorgebragt, naar Stutgart afgereisd, van waar Z. Exc. evenwel binnen kort wordt terug verwacht.

— Naar men verneemt, heeft het H. M. de Koningin behaagd, aan den baron *v. Hügel* ten geschenke aantebieden eene rijke en prachtige gouden snuifdoos, versierd met hoogstderzelver portret en met brillanten omzet.

— In de laatste zittingen van de Tweede-Kamer zijn onderscheidene wets-ontwerpen, die in de vorige zitting der Kamers aangeboden, doch onafgedaan gebleven waren, op nieuw ingediend; maar tot hiertoe zijn nog niet op nieuw ingediend de volgende wets-ontwerpen, die mede in de vorige zitting aangeboden waren: 1° betrekkelijk het afstaan en gebruik van domeinen, tot oprigtng van eene landbouw-school te Borculo; 2°. dat tot regeling der verantwoordelijkheid van de hoofden der ministeriële departementen; 3° op de zamenstelling der regterlijke magt en het beleid der Justitie; en 4° tot regeling en beperking der uitoefening van het regt van vereeniging en vergadering. — Men verneemt, dat de minister van Justitie zich bezighoudt met het in gereedheid brengen der wet nopens de regterlijke organisatie, die eenigzins gewijzigd eerlang weder aan de Tweede-Kamer zal worden aangeboden.

— In de zitting van de Tweede-Kamer van heden is ingekomen een ontwerp van wet tot aanvulling van het vierde hoofdstuk (Justitie) der staatsbegrooting van het loopende jaar 1851.

Nog zijn ingekomen twee ontwerpen van wetten, welke in de vorige zitting onafgedaan zijn gebleven. Het eerste betreft de zamenstelling van de regterlijke magt en het beleid der justitie; — het tweede de verantwoordelijkheid van de hoofden der ministeriële departementen. De Vergadering heeft besloten, dat deze stukken zullen worden gedrukt en naar de afdeelingen verzonden.

Is ontvangen eene missive van Z. Exc. den Minister van Financien, strekkende tot verbetering eener misstelling in zijne aanspraak bij de aanbieding der staatsbegrooting over 1852, en wel bepaaldelijk in de berekeningen over de verschillende dienstjaren 1850—52. — Drukken en ronddeelen.

Onderscheidene verzoekschriften worden aan de daartoe gestelde commissie verzonden. Zij zijn, o. a. uit Groningen, tot afschaffing van sommige accijnsen en de daarstelling eener matige belasting op dat kapitaal; uit Zuid-Holland, tot verhooging van het patent voor tapperijen; uit 's Hertogenbosch en Schoonhoven, houdende bezwaren tegen de voordragt, nopens den waarborg van gouden en zilveren werken, enz.

Verder is ingekomen een adres van den heer *Senn van Bazel*, gedagteekend 24 Maart 1851. Vermits daarin echter niets vervat is dan hetgeen bereids is opgenomen in het adres, waaromtrent in de vorige zitting verslag is uitgebragt, zoo wordt hetzelve ter zijde gelegd.

Het hoofdbestuur van het Instituut van doofstommen, te Groningen, heeft aan de Kamer toegezonden een exemplaar van het verslag dier inrigting over 1851. — Plaatsing in de boekerij.

De voorzitter geeft kennis, dat door de verschillende afdeelingen benoemd zijn tot rapporteurs: over het 4e hoofdstuk der staatsbegrooting voor 1852, de heeren: *Heemskerk*, *Metman*, *Dullert*, *Schooneveld* en *Godefroi*; over het 5e hoofdstuk, de heeren: *van Goltstein*, *Metman*, *Dullert*, *Schiffer* en *Godefroi*; over het 6e hoofdstuk, de heeren: *van der Veen*, *Metman*, *Dullert*, *Schiffer* en *Groen*; over het 7e hoofdstuk de heeren: *Luyben*, *Metman*, *Dullert*, *Dommer* en *v. Nispen*; en over het ontwerp, omtrent de begrooting der landsdrukkerij over 1852, de heeren, *Blussé*, *Wintgens*, *Provo Kluit*, *van Lynden* en *van Voorst*.

Thans worden, zonder eenige beraadslaging, met algemeene stemmen aangenomen de ontwerpen van wet, tot het verleenen der hoedanigheid van Nederlander aan: *H. B. W. Kerckhoff*, te Amsterdam; *M. B. Veiel*, te Amsterdam; *G. C. W. ten Brinck*, te Sloten; *E. F. Meyringh*, te Avereest; *J. P. J. A. Groll Cramer*, te Delden; *J. G. Schweigmann*, te Delden; *F. J. Hakemeijer*, te 's Gravenhage, en *R. Böck*, te Schoonhoven. — Deze ontwerpen zullen op de gebruikelijke wijze naar de Eerste-Kamer worden verzonden.

(De beraadslagingen zijn daarop voortgezet, en wel volgens de orde van den dag, over het voorstel van den heer *Metman* wegens de stenografie.)

Uit een voorloopig verslag omtrent den staat der voortbrengselen van den landbouw in de provincie Gelderland blijkt hoofdzakelijk het volgende:

Tarwe. De oogst was minder dan in het vorige jaar, maar kan over het algemeen niet als ongunstig aangemerkt worden. De qualiteit was redelijk en op vele hooge landen zelfs zeer goed. — Ten gevolge van den zachten winter, stond het gewas eeest zeer weelderig; het ongunstige voorjaar hield de ontwikkeling tegen, en op de kleigronden vertoonde zich in het begin van Julij aan den voet van den halm eene ongekende ziekte, waardoor de plant neergeslagen werd. Deze ziekte openbaarde zich vooral op de landen, die vroeger insgelijks met tarwe bezet waren. Gelukkig heeft deze ziekte, waarschijnlijk ten gevolge van de weërsverandering, spoedig opgehouden te bestaan.

Rogge. De grond was sterk bezet, maar de opbrengst daaraan niet evenredig. Het gewas heeft veel geleden door het schrale weder in de lente en door den hevigen wind in den bloeitijd. Op de hooge zandgronden evenwel was de opbrengst beter dan op de lage landen. Het beschot was redelijk en de qualiteit voortreffelijk.

Boekweit. Ten gevolge van de nachtvorsten vertoonde dit gewas in den beginne zich zeer ongunstig; maar de daarop gevolgde malsche regenbuijen hebben het goed doen voortkomen. Het stroo is kort, maar de aren zijn zaadrijk. Over het algemeen is de opbrengst niet ongunstig, en goed binnengehaald.

Gerst. Ook dit gewas had door de voorjaarskoude geleden; maar de opbrengst der wintergerst is voldoende geweest, ofschoon op sommige plaatsen minder dan in 't vorige jaar. De zomergerst is niet zoo goed; de qualiteit van het koren is goed, maar het stroo niet zwaar.

De *witte* en de *bruine boonen* zijn goed gelukt. Men meent te Barneveld, dat de fijne soorten door eene gelijke ziekte, als de aardappelen, aangetast zijn.

De *erwten* zijn zeer goed gelukt. — Men heeft te Zoelen in de Betuwe groene walchersche erwten, die zonder staken groeijen, gepoot; zij tierden op die vette gronden welig, en men berekent de opbrengst op 60 mud per bunder.

Aardappelen. De gewone ziekte heeft zich dit jaar weder vertoond, maar zich tot het loof bepaald, zonder den knol aantedoen, behalve op eenige weinige kleigronden, waar de knol van de fijne soorten ook eenigzins besmet is. Door de ontijdige verdorring van het loof, is de knol kleiner dan gewoonlijk. Men kan de opbrengst mede niet ongunstig noemen. De qualiteit is goed, en de prijs van *f* 1,50 tot *f* 2 het mud.

Haver heeft een gewoon verbouw opgeleverd. De qualiteit van het gemaaide is goed, en het stroo overvloedig.

De *paarden-* en *duivenboonen* beloven een goeden oogst.

Het *gras* is op de hooge landen goed gelukt; op de lage heeft het door overstrooming en kwel veel geleden. Het hooi is goed gewonnen en van goede hoedanigheid. De prijzen waren zeer hoog. — De *klaver* is zeer goed gelukt. — De *spurrie* voorspelt geene goede uitkomst.

Het *koolzaad* heeft over het algemeen een goed beschot opgeleverd, en de hoedanigheid laat niets te wenschen over. De prijs is voldoende. — De *tabak* laat zich niet zeer gunstig aanzien. — Het *vlas* is redelijk.

Vruchtboomen. Er zijn vele appelen en peren gewassen, maar over 't algemeen niet groot van stuk. — *Pruimen* hebben geen voordeeligen oogst opgeleverd; daarvan wordt veel naar Engeland gezonden, zoodat de prijzen zeer hoog zijn.

De *veeteelt* neemt toe. Met uitzondering van eenige weinige gevallen van longziekte onder de runderen en eene vreemdsoortige ziekte onder de varkens, op eene enkele plaats, bleef het vee gezond. — De prijzen zijn goed, ofschoon op sommige plaatsen iets lager dan vroeger. Men begint meer en meer Texelsche schapen aantekweeken, en zich toeteleggen op het aanfokken van het engelsche varkensras.

Na het ontstaan der aardappelenziekte, is men meer en meer tot de ontginning van woeste gronden overgegaan, en tengevolge van de toeneming der bevolking worden meer aardappelen dan vroeger gepoot. — De landman maakt vrij goede prijzen voor zijne voortbrengselen; maar de geringe boerenstand wordt gedrukt door den steeds klimmenden huurprijs der erven, bouw- en weilanden.

De landbouw gaat, dank zij de pogingen der landbouwkundige maatschappijen, vooruit. De landman begint zich toeteleggen op het aankweeken van vreemde veerassen (engelsche varkens) en vreemde tarwe (witte en roode poolsche), die beter dan onze inlandsche zijn. Hij begint zich voorts te bedienen van nieuw ingevoerde werktuigen, als de ondergronds- of wroetploeg; hij zorgt voor betere bemesting, en laat geene akkers, gelijk vroeger, in plaats van bemesting braak liggen.

Door een in Frankrijk uitgevaardigd verbod om paarden voor de kavallerie buitenslands aan te koopen, heeft er genoegzaam geen uitvoer van dezelve plaats.

— Den 4den dezer is, in eene vergadering van den Raad der Kon. Ned. Yachtclub te Rotterdam, de zilveren medaille, door Z. M. den Koning voor de best gebouwde giek op den wedstrijd van 31 Julij ll. uitgeloofd, aan den heer *P. Struyk*, met diploma, ter hand gesteld, voor zijne gebouwde en medegedongen hebbende giek *de Rotte*. De eereprijs is door den vice-president, met eene gepaste toespraak, aan den heer *Struyk* uitgereikt.

— De hoogleeraar *Rijke* is den 29sten September van de hem door de Regering opgedragen zending naar Engeland, met een gedeelte van de werkbazen, teruggekeerd. Bij het van wal gaan te Londen hebben deze aan den hoogleeraar een geschenk aangeboden, vergezeld van een adres, hetwelk hunne dankbetuigingen inhield voor de te hunnen behoeve aangewende moeite en de onderrigting, hun gedurende hun verblijf in Engelands hoofdstad gegeven. Den 22sten September is de heer *Staringh* met de landbouwers naar de westelijke graafschappen vertrokken, om daarna over Hull naar Nederland terug te keeren.

BEURS VAN AMSTERDAM.

Prijzen der Effecten.

7 October 1851. — 4½ *Ure.*

			van	tot	gebl.
NEDERL., Werkel. Schuld. . .	2½	pct.	53	⅛	58 1/16
〃 〃	3	〃	69	1/16	69
〃 〃	4	〃	90 5/16	⅜	69 5/16
Amortisatie-Syndicaat . .	3½	〃	89¾	—	—
Handelmaatschappij . . .	4½	〃	110	—	—
Oost-Indische Leening . .	4	〃	—	—	—
Aand. Holl. Spoorweg.			—	—	—
Leen. 〃 〃 .	4½	pct.	—	—	—
Aand. Rijn-Spoorweg . .	4½	〃	94½	—	—
FRANKRIJK, Certificaten . . .	3	〃	—	—	—
〃 . . .	5	〃	—	—	—
RUSL., Obl. Hope & C°. . . .	5	〃	106⅛	¼	—
〃 〃 1828/1829,	5	〃	105	—	—
Certificat. 〃 1831/1833.	5	〃	91⅞	—	—
〃 〃 1840. . . .	4	〃	88 13/16	—	—
〃 bij Stieglitz . .	4	〃	—	—	—
〃 〃 〃 N. .	4	〃	...	—	—
Inschr. in Assignatiën . .	6	〃	—	—	—
Certific. van 〃 . .	6	〃	66		—
POLEN, Aandeel. 1835, fl. 500 . .		*f*	149¼	—	—
Obligatiën	4	pct.	78¾	—	—
SPANJE, Ardoin van £ 85,	5	〃	14¾	⅞	14 13/16
〃 〃 £ 510,	5	〃	14¾	⅞	14 13/16
〃 Onb. Stukk.	5	〃	14¾	⅞	—
Obligatiën	3	〃	38⅞	39	38⅞
〃 Binnenl. . . .	3	〃	35 7/16	⅝	35½
Passieve			5⅜	7/16	—
Ardoin Coupon			8 3/16	¼	8 3/16
OOSTENR., Oblig. bij Goll. . .	5	pct.	—	—	—
〃 〃 〃 . .	4	〃	—	—	—
〃 Metalliek . .	5	〃	72½	73	—
〃 〃 N. . .	5	〃	79⅛	9/16	79 7/16
〃 〃 . .	2½	〃	37¾	38	—
BELGIE, ...	2	pct.	—	—	—
Banc. Belgie	2½		—	—	—
Rothschild, ...	2½	〃	48	—	—
〃	4½	〃	—	—	—
BRAZILIE, Geldl. 1824, £ 100	5	〃	90½	—	—
〃 〃 £ 200	5	〃	—	—	—
PORTUGAL, Oblig. 5 pct. thans	4	〃	33 15/16	34	33 15/16
〃	4	〃	33 7/16	9/16	33½
Binnenlandsche à 1 conto	5	〃	—	—	—
PERU, Geldl. 1849, thans . .	5	〃	—	—	—
VENEZ., Oblig. 6 pct. thans .	2¾	〃	—	—	—
GRENADA, Obligatiën. £ 100	1½	〃	14 3/16	—	£ 100
MEXICO, Oblig. 1846 £ 100 .	5	〃	26⅛	¾	26 9/16
N.-AMERICA, Americ. Bank-Actiën.			2¼	—	—

Rusland cert. administr. te Londen 4½ pc. 99¾. Spanje uitgest. schuld te Parijs 5⅜. Weener-Aandeelen fl. 250, *f* 303. Napels cert. bij *Lamaison & Beuwer* 5 pc. 90¾ à 91. Denemarken obl. te Londen 5 pc. 101⅜. Brazilie geldl. 1848 van £ 100 5 pc. 88⅝. Weldadigheid 77¾. — Beleening 2½. Prolongatie 2½.

Aldus opgemaakt door het Bestuur der Societeit: *Tot Nut des Obligatie-Handels.*
J. STROEVE Bz., *Pres.*

De binnenlandsche fondsen waren heden prijshoudend. Van de buitelandsche waren de spaansche, met veel handel, iets vaster; de ostenrijksche aangeboden; de mexicaansche gezocht; de overige nagenoeg op de vorige hoogte.

MADRID, 1 October. De 3 pc. 35⅞; 5 pc. 16⅝.

PARIJS, 6 October. De 3 pc. renten 56 fr. 10; 5 pc. 91 fr. 85. Spanje 3 pc. binn. 35⅝.

ANTWERPEN, 6 October. De 5 pc. Belgie (1848) 98 à ½; 5 pc. Spanje 14⅜.

PRIJZEN VAN SPECIEN.

AMSTERDAM, 6 October. Nieuwe Ducaten *f* 0,00 à 00. Oude gerande dito *f* 5,55 à 65. Wigtige Guinjes *f* 00,00 à 00. Dito Engelsche Souvereinen *f* 11,85 à *f* 11,95. Dito Pistolen *f* 9,55 à 65 Nieuwe Louis d'Or *f* 10,90 à 11,00. Stukken van 20 fr. *f* 9,45 à 55 het stuk. Baren Goud en Gouden Specie van *f* 1442,60 per N. P. fijn 11½ à 12 pc. Zilver van 900 tot 800/d. *f* 104,50 à 105,00 per N. P. fijn. Piasters *f* 2,55 à 60. Fransche Kroonen *f* 2,70 à 75. Stukken van 5 fr. *f* 2,34 à 37. Brabandsche Kroonen *f* 2,65 à 70. Pruissische Daalders *f* 1,75 à 78. Tiengulden-stukken *f* 9,75 à 85

MARKTBERIGTEN.

ROTTERDAM, 6 October. *Tarwe:* Zeeuws., Vlaams. en Overm. redelijk aangevoerd en 20 cents hooger opgeruimd; goede en puike nieuwe *f* 8 à *f* 8,40; mindere *f* 7,40 à *f* 7,90; jar. *f* 6,40 à *f* 7,70 n. roode weinig aangevoerd en merkelijk hooger bij gerijven; ja dito *f* 10 hooger, met goeden handel aan gebruikers; 162, 163 164, 165, 167 p. jar. Hoogl. Kleefs. *f* 270, *f* 275, *f* 280, *f* 28 *f* 295; 158 p. o. dito *f* 270; 166 p. n. dito *f* 285; 167 p. di Bovenl. Ris *f* 273; 160 p. tweejar. Kleefs. *f* 263; 161 p. jar. di *f* 253; 160 p. puike dito *f* 260; 160 p. jar. Meurs. *f* 255; 159 jar. Kleefs. in entr. *f* 242. *Rogge* tot verhoogde prijzen met v handel; Overm., Zeeuws. en Vlaams. *f* 5,80 à *f* 6,60; voorts in con 152 p. n. Limb. *f* 195; 153 p. Groot-Brab. *f* 200; 151 p. n. M *f* 183; 143 p. Petersb. *f* 173; 144 p. Cours. te Delfs. *f* 180; Schiedam: 148 p. Windau *f* 195; 146, 147 p. Arendsb. *f* 194, *f* 19 *f* 196; 144 p. Werder *f* 191; in entr.: 144, 145, 146, 148 p. Cou *f* 178, *f* 180, *f* 184, *f* 185; 140, 141 p. Petersb. *f* 166, *f* 16 140 p. Arch. *f* 168, *f* 172; 144, 145 p. Wittiane *f* 175, *f* 18 *f* 185; te Schiedam: 143, 145 p. Cours. *f* 177, *f* 180; 140, 1 p. Riga *f* 166, *f* 168. *Gerst* 20 cents hooger: Zeeuws., Vlaam en Overm. winter *f* 4 à *f* 4,60; dito zomer *f* 3,90 à *f* 4,30; 129 Cours. te Schiedam *f* 150. *Haver:* Zeeuws. en Inl. korte *f* 2,70 à *f* 3, dito lange *f* 2 à *f* 2,50; 90, 91 p. o. Inl. voeder *f* 100, *f* 1 *Boekweit*, op 140 p.: n. Noord-Brab. *f* 152, *f* 154, *f* 155, *f* 1 dito Vlaams. *f* 153; o. Frans. *f* 120, *f* 125, *f* 130, *f* 132, *f* 1 *Erwten:* n. Zeeuws. graauwe *f* 7 à *f* 8,50; dito groene *f* 5,5 *f* 6,60; groote dito *f* 6,40 à *f* 7,50; dito witte *f* 5,75 à *f* 6,7 dito Gelders. graauwe *f* 9 à *f* 11. *Boonen:* Zeeuws. en Walch. w *f* 6,50 à *f* 8,25; dito bruine *f* 6,75 à *f* 8,75; dito paardenboon 20 cents hooger, *f* 4,20 à *f* 4,80. *Koolzaad:* Overm. £ 48, £ mooi Zeeuwsch gestort £ 49; Zeeuwsch in zakken £ 47; Fi £ 47½; Zeeuwsch zomer £ 36 à £ 40.

215de STAATS-LOTERIJ.

Trekking der derde Klasse.

2de Lijst. N°. 1702, een prijs van *f* 5000. N°. 3421, 176 12536, 5440, 6996 en 7412, ieder een prijs van *f* 1000.

SCHEEPSTIJDINGEN.

AMSTERDAM, 7 October. Den 6den dezer in Texel binnengekomen: *van Oldenbarneveld*, Verberne, Akyab, l. v. Vlissingen; *Sha* Dahlen, Bahia, l. v. Cowes; *Geovannina*, Craghitto, Bahia, L Falmouth; *Katharina*, Flik, Nantes; de stoombooten *Diana* en *L* *John Russell*, *Jonge Sippe*, van Kempema, alle 3 van Londen; *Je* *Clemens*, de Jong, Hull. Niets uitgezeild. Wind z. w.

Den 6den dezer in Helvoet binnengekomen: *Rachalina*, Fiodo Rochelle en Terranova; de stoombooten *Earl of Auckland*, *Bata* en *Burgemeester Huidekoper*, alle 3 van Londen, de laatste h op de reede de machiene gebroken en is door de stoomboot *Kin dijk* naar Rotterdam gesleept; *Mary Ann*, Burnett, Newcastle; stoomboot *Camerton*, Hull. Gisteren nog: de stoomboot *Rotter* van Havre, heden morgen gemeld, was abusief, moet zijn *H bourg*, uit de Maas, hebbende op sleeptouw de stoomb. *Feyeno* naar Londen gedestineerd, welke op de Maasdroogte het roer afgestoten. Wind z. w.

Den 6den dezer in Brielle binnengekomen: de stoomboot *Or* Goole. Wind w. z. w.

Den 5den dezer te Brouwershaven binnengekomen: *Johann Ja* van Geelkerken, Akyab naar Rotterdam.

Den 29sten Sept. van Triest uitgezeild: *Broedertrouw*, Dijk Rotterdam.

Den 29sten Sept. te St. Nazaire binnengekomen: *Vriendsc* Boer, Amsterdam.

Den 1sten dezer te Cardiff binnengeloopen: *Weltevreden*, Teen Rotterdam naar Batavia.

Den 2den dezer te Marseille binnengekomen: *Kaashandel*, Zeyl Amsterdam.

Gepraaid: 11 Julij, op 35° 30′ n. b. en 18° 6′ w. l., *Cor Wernard Eduard*, Kleinhouwer, Rotterdam naar Batavia.

*** Onder hartelijke dankbetuiging wordt door den heer *A. kers*, predikant te Bloemendaal, de ontvangst berigt van de n gende giften voor de stichting eener Hervormde kerk te Hout Polanen, als: van den heer v. D. H. *f* 300; van mejufvr. M. van N. N. *f* 12,37½; van de heeren H. *f* 5; N. R. *f* 10; v. *f* 9,90; L. *f* 12,37½; L. R. *f* 10; H. *f* 2,50; T. H. *f* 10; *f* 2,50; A. v. D. V. *f* 5; A. D. *f* 10. Totaal *f* 392,65.

Deze stichting wordt bij voortduring aan de belangstelling alle weldenkenden aanbevolen.

*** Dankbaar vermelden de ondergeteekenden navolgende li gaven, sedert 20 Sept. l. l., voor de protestantsche landbouw Dinther, bij hen ingekomen: door ds. *L. Dibbets*, te Utrecht, coupon van N. L. A., groot *f* 11,50; door ds. *H. L. Oort*, te 's H een muntbiljet van mevr. R., groot *f* 10; door A. V., van M N., *f* 2,50.

P. M. DEERNS.
W. BEZEMER.
M. M. SCHIM VAN DER LOE

HOLLANDSCHE MAATSCHAPPIJ VAN LANDBOUW.

Het Hoofd-Bestuur berigt, dat het, naar aanleidin het Programma voor de Tentoonstelling te 's Graven heeft ontboden 15 *Mudden van de Tarwe*, welke o Tentoonstelling met den eersten prijs bekroond worden, en ingezonden was door den Heer A. KA BEEKE Jz. te Krabbendijke. De Leden der Maats pij, die van deze uitmuntende Tarwe *één Mud* m verlangen om uit te zaaijen, worden verzocht zich toe zoo spoedig mogelijk en wel uiterlijk voor den dezer *schriftelijk* en *vrachtvrij* aan te melden bij de dergeteekende, *met duidelijke opgaaf van hun adres*

Deze Tarwe wordt door de Maatschappij om *aan de Leden uitgedeeld*, onder beding, om van de daarvan op de Algemeene Tentoonstelling in 1852 te lem, ½ Mud en 3 ongedorschte schoven inte De uitkeering zal geschieden naar volgorde der aan en voor zoo verre die voorraad strekken zal.

Rotterdam, De Algemeene Secreta
6 *October* 1851. D. R. GEVERS DEYN

*** ALGEMEENE KIEZERS-VEREENIGIN TE HAARLEM.

In de Vergadering van gisteren avond is, in ov komst met het BEGINSEL van *staatkundige vrij heid* en *Godsdienstige verdraagzaamheid*, met *n eenparige* stemmen, in plaats van den Heer *H. Gab* die zijne benoeming als Lid van den Gemeente-Raa heeft aangenomen, als KANDIDAAT verkozen, de

J. W. ELSENSOHN,

dewelke zich deze Kandidatuur heeft laten welgeva en met niet minder nadruk dan de *vroegere Kandid in het algemeen belang*, aan de Haarlemsche Bu wordt aanbevolen.

Haarlem, 7 *October* 1851.

Namens het Bureau,
Jhr. M. SALVADOR, Voorzitter.
J. W. SCHOLTEN, waarnemend Secre

SCHOUWBURG BUITEN DE HOUT-BARRIÈRE
TE HAARLEM.

Met toestemming van het Ed. Achtb. Bestuur der Stad Haarlem.

VERMINDERDE PRIJZEN. — VRIJDOM VAN POORTGELD.

De ondergeteekende heeft de eer het Kunstminnend Publiek bekend te maken, dat de eerste Voorstelling van het Personeel van den Amsterdamschen Schouwburg, onder Directie van de Heeren M. **WESTERMAN** en J. **EDUARD DE VRIES**, zal plaats hebben op **Vrijdag 10 October 1851** en bestaan in:

MARIE JEANNE,

OF

DE VROUW UIT DE VOLKSKLASSE.

Tooneelspel in vijf Bedrijven en zes Bedrijven. Vrij gevolgd naar het Fransch van *Dennery* en *Mallian*, door den Heer H. TIGGELAAR. Gevolgd door eene eerste Voorstelling van:

DE ENGELSCHEN OP REIS.

Vaudeville in één Bedrijf, naar het Fransch.

Aanvang ten HALF ZEVEN ure precies.

PRIJZEN DER PLAATSEN:

Loge ƒ1,50. Parket ƒ1,20. Bak ƒ–,80. Gaanderij ƒ–,40.

Op alle Rangen kunnen plaatsen besproken worden, tegen betaling van 10 Cents voor elke plaats, aan den Schouwburg, op den Speeldag, van des morgens 10 tot des namiddags 3 ure. J. C. VAN DEN BERG.

*** Getrouwd:

F. E. J. v. O. DE BRUIJN PRINCE

met

C. A. M. VAN OECKELEN.

HAREN, 30 September 1851.

*** Getrouwd:

HOORN, 2 October 1851.

Mr. H. REYERS

en

H. C. STEELING.

Eenige en algemeene kennisgeving.

*** Getrouwd:

ALMELO, 6 October 1851.

W. L. WORBERT graaf VAN WASSENAER STARRENBURG

en

Jonkvrouwe MARIE CATHERINE FREDERIQUE gravinne VAN RECHTEREN — LIMPURG.

*** HELLENDOORN, 29 September 1851. Heden verloste voorspoedig van een' welgeschapen ZOON, Vrouwe *W. H. DE CHALMOT*, geboren *SMIT*.

Eenige kennisgeving.

*** Mijne geliefde Echtgenoot *L. D. F. BREIJDENBAGH*, beviel door Gods goedheid, heden zeer voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER.

ZEGWAART, 1 October 1851. A. NOORDIJK.

Deze strekt ook tot bijzondere kennisgeving.

*** Mijne geliefde Echtgenoot, *GESINA VAN TOORNENBURG*, beviel heden voorspoedig van een' welgeschapen ZOON. J. A. VAN STEYN.

SOESTDIJK, 3 October 1851.

Eenige kennisgeving.

*** Bevallen van een' ZOON, Vrouwe *E. W. VAN NOORDEN — VAN DER BURCHT VAN LICHTENBERGH.*

THOLEN, 4 October 1851.

*** Heden beviel voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER *A. E. HESSELING*, geliefde Echtgenoote van B. HAITZEMA VIETOR.

WINSCHOTEN, 4 October 1851.

*** Mijne geliefde Echtgenoot *GERARDA RAMONDT*, beviel heden voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER. D. RAMONDT.

DODEWAARD, den 4den October 1851. Eenige kennisgeving.

*** Heden morgen beviel voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER *W. KLEIN*, geliefde Echtgenoote van J. G. H. SANDHAUS.

ZAANDAM, 4 October 1851.

Algemeene kennisgeving.

*** Heden beviel voorspoedig van eene DOCHTER *M. C. WESTERMANN*, Echtgenoot van

HAARLEM, 4 October 1851. Mr. H. GERLINGS Cz.

*** Heden beviel voorspoedig van een' welgeschapen ZOON *CORNELIA HUDIG*, geliefde Echtgenoot van Mr. W. S. VAN REESEMA.

ROTTERDAM, den 5den October 1851.

*** Heden beviel voorspoedig (doch ontijdig) van eene welgeschapene DOCHTER *L. VAN DER BREGGEN*, Echtgenoote van H. MEURS.

ALPHEN, 5 October 1851.

*** Heden beviel voorspoedig van een' ZOON *D. M. WIJSMAN*, Echtgenoot van P. GOEDKOOP.

AMSTERDAM, 6 October 1851.

*** Heden overleed alhier, in den ouderdom van 72 jaren en 7 maanden, de Wel-Edel-Gestrenge Heer JAN SLABBEEK VAN DER DOES, Dijkgraaf 's Lands van Hagestein en Lid van den Raad der Gemeente Vianen.

VIANEN, 16 September 1851.

Uithoofde van de Buitenlandsche Betrekkingen is dit berigt eerst heden geplaatst.

*** Heden overleed te *Zuilen*, tot innige smart van mij, mijne Kinderen- en Behuwd-Kinderen, mijn geliefde Echtgenoot, GERRIT HONDIUS, Gz., in den ouderdom van bijna 62 jaren, na eene gelukkige Echtvereeniging van 36 jaren. MARIA PET.

AMERSFOORT, 2 Oct. 1851. Wed. *G. Hondius*, *Gz.*

*** 'S GRAVENHAGE, den 1sten October 1851. Overleden JEANNE FREDERIQUE VAN HANSWYK.

Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed, in den ouderdom van ruim 57 jaren, na eene langdurige ongesteldheid, mijn hartelijk geliefde Echtgenoot, de Wel-Edel-Geboren Heer ALBERT VOOMBERGH, Lid van de Provinciale-Staten van Noord-Holland. A. H. VOOMBERGH,

AMSTERDAM, den 2den October 1851. geb. VAN LOON.

*** Te BRIELLE overleed, op den 3den October 1851, in den ouderdom van 78 jaren, Mevrouw de Weduwe Mr. A. R. KRAIJENHOFF VAN DE LEUR, geboren KOLFF. *Namens de Broeders en Zusters*,

C. J. KRAIJENHOFF VAN DE LEUR.

Op uitdrukkelijk verlangen van de overledene, zullen geene teekenen van rouw worden aangenomen.

*** Heden overleed alhier, tot onze bittere droefheid, in den jeugdigen leeftijd van 25 jaren, onze zeer geliefde derde Zoon, ALBERT CONSTANT JOHAN, Candidaat in de Regten aan de Hoogeschool te *Leyden*.

'S GRAVENHAGE, 3 October 1851. C. D. HELDEWIER.
T. C. S. HELDEWIER,
VAN KERCHEM.

*** Heden overleed ons geliefd eenig KINDJE, over welks geboorte wij ons den 9den September ll. mogten verheugen. K. SMIT Jz.

KINDERDIJK, 3 October 1851. G. G. SMIT,
AALBERS.

*** Heden overleed ons geliefd Zoontje, CAREL HENDRIK JOHAN, in den ouderdom van ruim zeven jaren. A. F. C. VAN TROJEN.

NYMEGEN, 4 October 1851. E. M. H. VAN HULST.

*** Heden overleed tot onze diepe droefheid, onze geliefde jongste Zuster en Behuwd-Zuster HESTER BLAAUW. *Uit aller naam*,

ARNHEM, 4 October 1851. A. BLAAUW JHz.
Eenige kennisgeving.

*** RAVESTEIN, den 5den October 1851. Heden overleed alhier, Vrouwe AGNITA KOENTZ, laatst Wed. van den Gep. Kapitein *J. van Dieren*, vroeger Wed. van den Gep. Kapitein *C.* Baron *von Wrangel*, in den ouderdom van bijna 70 jaren. Algemeene kennisgeving.

*** Heden overleed ons geliefd eenig Kind ANNA MARIA, in den ouderdom van ruim acht maanden.

ALPHEN A/D RHIJN, 5 October 1851. P. JONGENEEL.
N. JONGENEEL,
Eenige kennisgeving. KAPPETIJN.

*** Op den 5den October 1851, is binnen DELFT, na een langdurig en smartelijk lijden overleden, de Wel-Edel-Gestr. Heer HENRICUS ARNOLDUS PICCARDT, gepensioneerd Kapitein en Magazijnmeester der Artillerie, hartelijk geliefde Echtgenoot van

Eenige kennisgeving. P. ANDREÆ.
Wed. *H. A. Piccardt.*

*** Heden overleed tot onze diepe droefheid, in den ouderdom van bijna 61 jaren, onze dierbare en onvergetelijke Moeder, Mejufvrouw de Weduwe P. VAN BEEK. Wat wij in haar verliezen, zal ieder beseffen, die weten, hoe zij van ons allen geliefd werd. God sterke ons, en geve dat wij haar eenmaal in zalige gewesten mogen wedervinden. *Uit aller naam*,

ZEGWAART, 5 October 1851. A. VAN BEEK.

*** Degenen welke iets te vorderen hebben van, of verschuldigd zijn aan de Nalatenschap van IMPJE RUITER, eerder Weduwe *Jan Ruiter*, later van *Arien Oudman*, mitsgaders aan die van beide laatstgenoemden, allen gewoond hebbende en overleden te Venhuizen, gelieven daarvan opgave of betaling te doen, ten Kantore van den Notaris H. H. HESS, te Hoogkarspel, vóór of op den 15den October eerstkomende.

*** Aan 't Gymnasium te Assen worden verlangd: Een ONDERWIJZER van den 2en of 3en Rang, geëxamineerd voor de Nieuwe Talen; en EEN voor de Oude, eveneens wettig bevoegd tot het geven van onderwijs. Behalve Tafel, Bed, enz. kan men op een billijk Honorarium rekenen. Men vervoege zich *franco* aan den Rector Dr. M. J. NOORDEWIER.

*** J. A. KOLPA, Onderwijzer te Hardinxveld, vraagt eenen ONDERMEESTER, met half November, niet beneden de 18 jaren, bekend met de leerwijze van den Heer *Prinsen*, en in staat des noods de Kerkedienst waar te nemen. Adres in *persoon* of Brieven *franco*.

*** Een Kostschoolhouder van veeljarige ondervinding, zijn zeer gezond gelegen Landgoed *even* buiten *Nymegen* bewonende, vraagt een JONGELING, van goeden Huize, die tot een bekwaam Opvoeder en Onderwijzer wenscht opgeleid te worden; de grondige beoefening der levende Talen, Teeken-, Toonkunst &c., wordt hem onder een klein aantal Elèves, (twee uit Parijs) aangeboden. In de nabijheid van dit Institut is te HUUR: een schoon gelegen HEEREN-HUIS, met goeden Moestuin enz. Brieven *franco*, onder Letter A., aan de Boekhandelaren A. CRANENDONCQ en ZOON, te Nijmegen.

*** Tegen 1° November e. k. vraagt men in een' *Manufactuurwinkel*, in eene der provinciale Hoofdsteden, een' bekwamen WINKEL-BEDIENDE, van de Protestantsche Godsdienst, om in het vak van gedrukte Manufacturen werkzaam te zijn. Alleen de zoodanige die bewijzen van de noodige bekwaamheid, en van een goed zedelijk en eerlijk gedrag kunnen overleggen; zullen in aanmerking komen. Reflecterenden adresseren zich met *franco* Brieven, onder de Letters A. E. X., bij de Boekhandelaars LOMAN & REUDLER, Kalverstraat te Amsterdam.

*** In eene *Bierbrouwerij* en *Mouterij*, wordt ten spoedigste gevraagd, een KNECHT, het vak van Brouwen en Mouten volkomen meester zijnde, en bewijzen zoo van bekwaamheid als goed gedrag kunnende overleggen. De hierop acht slaande wordt verzocht zich, liefst in *persoon*, of met *vrachtvrije* Brieven, onder Letters P. A., te adresseren bij den Boekhandelaar P. M. VAN CLEEF, Jz., te Hilversum.

*** In een der eerste Hôtels te Rotterdam, wordt verlangd als *Boekhouder*: Een ongehuwd PERSOON, van den fatsoenlijken stand, de Engelsche, Fransche en liefst ook Duitsche Talen sprekende, tegen Kost, Inwoning en een billijk Honorarium.

Adres onder Letter C., bij den Boekhandelaar H. T. HENDRIKSEN, Hoogstraat te Rotterdam.

*** Eene JUFVROUW van fatsoenlijke Familie, van de Prot. Godsdienst, 30 jaren oud, zag zich gaarne tegen 1°. November aanstaande geplaatst als *Huishoudster* of als *Jufvrouw van Gezelschap*, kunnende zij de beste getuigschriften produceren. Adres met *franco* Brieven, onder Lr. T., bij den Boekhandelaar J. D. DOORMAN, te Utrecht.

*** *On demande vers le premier Décembre un SECONDANT du second rang, à même d'assister à enseigner les branches d'instruction requises, à un Institut.*

s'Adresser port-franc, sous l'initiale F., chez le Libraire H. J. VAN VLOTEN, à Alkmaar.

*** Tegen November aanstaande, vraagt men als eerste Hypotheek, **ƒ 22,000** ad 3 percent, op *Landerijen* die de dubbele waarde hebben der gevraagde som. Adres, met *franco* Brieven, onder Letters G. D., aan de Boekhandelaars LOMAN & REUDLER, te Amsterdam.

*** **VERLOREN OP DE ZUIDERZEE:**

Een Vlot EIKEN BALKEN, Lang 10 & 11 El. De Vinders worden verzocht dezelve te brengen of kennis te geven aan den Eigenaar S. KARSTEN, te Enkhuizen.

*** ***HILLEGOM* OF *LIS*.**

Men vraagt tegen Mei aanstaande te HUUR, een BURGERWONING, met 3 à 4 Vertrekken, en liefst met een TUINTJE, op of in de nabijheid van een der Dorpen tusschen Haarlem en Leyden, bij preverentie te Hillegom of Lis, opgaaf van plaats, situatie en Huurprijs 's jaars, met *franco* Brieven, onder Letts. N. N., bij J. H. KNOOP, Donkere Sparen te Haarlem.

*** A P O T H E E K.

Men biedt ter dadelijke overname aan eene bloeijende APOTHEEK c. a. Nadere informatie *franco* aanvrage, sub Letts. D. G., bij de Boekhn. J. NOORDUIJN en ZOON, te Gorinchem.

*** De PERCEELEN, ten overstaan van den Notaris E. H. GERAERDS THESINGH, residerende te Hazerswoude, op den 30sten September 1851 in Veiling gebragt, zijn in bod gekomen, als volgt:

N°. 1. Eene Bouwmans-Woning, met 16 Bunders, 65 Roeden en 24 Ellen Wei-, Hooi- en Veenland, gelegen in den Rietveldschen Polder, onder Hazerswoude, op	ƒ 8000,00.
N°. 2. Eene Bouwmans-Woning, met 9 Bunders, 30 Roeden, 12 Ellen, Wei-, Hooi- en Veenland, gelegen als voren, op	„ 4000,00.
N°. 3. Eene partij Wei-, Hooi- en Veenland, gelegen als voren, groot 7 Bunders, 20 Roeden, op	„ 2600,00.
N°. 4. Eene partij Wei- en Hooiland, gelegen als voren, groot 3 Bunders, 4 Roeden, 6 Ellen, op	„ 1550,—.
N°. 5. Eene partij Wei-, Hooi- en Veenland, gelegen als voren, groot 7 Bunders, 65 Roeden, 30 Ellen, op	„ 2000,—.
N°. 6. Eene partij Wei- en Hooiland, gelegen als voren, groot 2 Bunders, 8 Roeden, op	„ 770,00.
Totaal	ƒ 18920,—.

Nadere Verhoogingen en Combinatiën kunnen worden aangeboden op den 14den October 1851, des voormiddags ten elf ure, in *het Gemeente-Huis* van Hazerswoude, alwaar ten zelven dage de *finale afslag* zal plaats hebben.

*** Men is voornemens, op Donderdag den 16den October 1851, vóór den middag ten elf ure, ten huize van *Floris Roderwijn*, in de Herberg *het Vergulde Paard*, te Koedijk, openbaar te Verkoopen:

1. Een HUIS en ERVE, te Koedijk, Kadaster Sectie A, N°. 479, groot —, 03, —; en

2. Een HUIS, en een GEBOUW, ingerigt tot eene *Steenkooperij*, en ERVE, te Koedijk, Kadastraal Sectie B. N°. 352, groot —, 06,50.

Breeder bij aangeplakte Biljetten omschreven, en nadere informatiën te bekomen ten Kantore van den Notaris S. A. DE LANGE, aan de Langestraat, te Alkmaar.

Op Donderdag den 23sten October 1851, des voormiddags ten elf ure, zal ten huize van *P. van Ingen*, Kastelein te Houten, in het openbaar worden verkocht:

Eene HOFSTEDE, met Boomgaard, Weiland, Bosch, Tuin, Water en Weg, alsmede eene EENDENKOOI, te zamen groot 16 Bunders, 67 Roeden, 17 Ellen, staande en gelegen onder Schonauwen, in den Knoester Polder, eerst in drie Percelen en daarna in massa.

En 2 Bunders, 48 Roeden, 40 Ellen WEILAND, onder Vreeswijk, in den Wierschen Polder.

De opbrengst der Eendenkooi kan gemiddeld op ƒ 500,00 's jaars gerekend worden.

Breeder bij Biljetten omschreven, en nader onderrigt te bekomen ten Kantore van den Notaris HERMSEN, gevestigd te Houten, en bij den Heer C. SCHNELL, te Utrecht.

*** J. A. VAN VEEN, B. LANGERHUIZEN, S. J. DE FLINES, J. A. JOLLES JR., J. C. LA VERGE, J. M. GUEPIN en A. LANGERHUIZEN, Makelaars, zullen op Maandag den 27sten October 1851, te Amsterdam, des avonds na 5½ ure, in het voormalig *O. Z. Heeren-Logement*, ten overstaan van de Notarissen COMMELIN en WEYLAND, verkoopen: Een extra hecht, sterk, eenige jaren geleden *veel vertimmerd* KOOPMANSHUIS, prijkende met eenen van Arduinsteen gedeeltelijk opgetrokken en vernieuwden VOORGEVEL, waarvan de Hoofdverdieping met Spiegelglazen Ruiten is bezet, achter hetzelve eenen grooten TUIN en TUINHUIS en derzelver ERF, staande en gelegen op

het aangenaamste gedeelte van de Keizersgracht, tusschen de Leydsche- en Spiegelstraten, Buurt C C, Afd. 1, N°. 3273; mitsgaders een hecht, sterk, weldoortimmerd HUIS en ERF, achter het voormelde Perceel, staande in de Kerkstraat, geteekend met N°. 3376. *Zullende deze beide Percelen eerst elk afzonderlijk bij opbod en afslag geveild en daarna te zamen in slag gelegd worden.*
Breeder bij Biljetten omschreven en te bezigtigen op vertoon van een Toegang-Biljet, door een der bovengemelde Makelaars onderteekend. De Bewijzen van Eigendom en de Veilconditiën zullen vier dagen vóór en op den Verkoopdag, des voormiddags te zien zijn ten Kantore van de Notarissen COMMELIN en WEYLAND, op de Keizersgracht, tusschen de Wolven- en Hartestraten.

*** De Notaris Mr. Jb. NIJHOFF, gevestigd te Arnhem, herinnert de gegadigden aan de openbare veiling van het fraaije en aangename BUITEN *WELGELEGEN*, aan den Velpschen Straatweg, in de Gemeente van Arnhem, zeer nabij Klarenbeek en Angerstein, waarvan de inzet is vastgesteld op Dingsdag den 14den en de toeslag op Dingsdag den 28sten October 1851, telkens des avonds ten 6 ure, op het Stations-Gebouw van den Rhijn-Spoorweg te Arnhem, met verwijzing naar de Aanslag-Biljetten en naar N°. 227 dezer Courant, in welke dat Buiten, met deszelfs solide Behuizing &c. &c. naauwkeurig is beschreven, en hetwelk reeds medio November aanstaande in eigen gebruik kan worden aanvaard. Hetzelve kan, op een Verlof-Biljet van den genoemden Notaris, worden bezigtigd, van heden af, op iederen Dingsdag en Donderdag, van 's morgens 10 tot 's middags 3 ure.

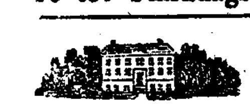

De Notaris Mr. M. J. van Löben Sels, residerende te Zupthen, zal op Dingsdag den 28sten October e. k. des voormiddags ten elf ure, in *het Nederlandsche Koffijhuis*, aldaar doen inzetten, om 14 dagen later zijnde den 11den November, ter zelfden ure en plaats *zonder beraad* te verkoopen:
1°. Een HEERENHUIS met daarachter zijnde TUIN, staande en gelegen binnen Zutphen in de Larestraat, gemerkt D. N°. 223, Kadastraal Sectie F. Nos. 1890, 1891 en 1892.
2°. Het ERVE *DE BRAAK* ook *STADZIGT* genaamd, gelegen in de Gemeente Warnsveld, op een half uur afstands van Zutphen, in de onmiddelijke nabijheid van den Straatweg van Zutphen op Winterswijk, en bestaande in eene Boerenwoning met daar annex Heerenhuis; voorts TUIN, BOUW- en WEIDELANDEN, AKKERMAALSBOSSCHEN en opgaande BOOMEN, te zamen groot 15 Bunders, 22 Roeden, 40 Ellen; zijnde uitgenomen het Heerenhuis en Tuin verpacht voor *f* 986,— komende een en ander bij het Kadaster voor in Sectie I. Nos. 94, 95, 96, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106 en 130.
Zullende dit Erve zoowel in Massa als in Ondermassa en Pereelen geveild worden.
3°. Eene WEIDE, *DE LAGE GELTER* genaamd, gelegen in Vierakker onder Warnsveld, groot 2 Bunders, 29 Roeden, 50 Ellen, Kadastraal Sectie D. N°. 40.
Nedere informatiën zijn te bekomen ten Kantore van gezegden Notaris *van Löben Sels*, te Zutphen.

*** **INDISCHE LETTERKUNDE.**

JOHs. NOMAN & ZOON, te Zalt-Bommel, hebben *alom* verzonden:
I. Dr. F. JUNGHUHN, REIS van JAVA naar EUROPA, met de zoogenaamde Engelsche Overlandpost in 1848, met 4 gekleurde en 2 uitslaande Platen, royaal formaat. . . . . *f* 2,90.
II. D. C. STEIJN PARVÉ, Het Koloniaal Monopolie stelsel, getoetst aan Geschiedenis en Staathuishoudkunde. Nader toegelicht door den SCHRIJVER, gr. 8°. . . . . *f* 5,80.
III. HET BESTUUR van den afgetreden Gouverneur-Generaal J. J. ROCHUSSEN, beoordeeld door het Dagblad *„de Indiër"*. Met Portret en Facsimile, royaal formaat. . . . . *f* 1,20.
IV. PROSPECTUS eener uitgave van het **BURGERLIJK WETBOEK voor NEDERLANDSCH INDIË**, met Aanteekeningen, door Mr. C. A. de JONGH, President van den Raad van Justitie, te Batavia. In royaal formaat, in 2 Kolommen, welk werk zal kosten *f* 8,00.
Prospectus met Proeve van bewerking, alom gratis te bekomen:
OPROEPING van H. H. Inteekenaars, op het Werk getiteld:
BIJDRAGEN TOT DE KENNIS DER BOUWKUNDE, IN NEDERLANDSCH INDIË, door H. de BRUIJN.
Wordt verzocht eene duidelijke opgave van Namen, enz., omdat er eene Lijst van Inteekenaren vóór het Werk geplaatst zal worden.

*** H. ten BRINK, te Meppel: geeft uit:

VADER, ZOON EN KLEINZOON.

Een Verhaal voor het Volk. Uit het Hoogduitsch. 128 Bladz., Post 8°. . . . . . . *f* 0,75.

WARE DORPSVERHALEN,

uit het Dagboek van een' Predikant, door FLORUS. Uit het Hoogduitsch. 179 Bladz. gr. 8°. . . . *f* 1,40.

KORT BEGRIP,

van hetgeen de Christen tot zaligheid te weten noodig heeft. Ten gebruike bij de Catechizatiën opgesteld, door Dr. J. MEIJER, Herv. Pred. te Wolvega. *f* 0,20.

*** W. van BOEKEREN, heeft uitgegeven, en is alom te bekomen:
I. ALGEMEENE GRONDBEGINSELEN DER AARDRIJKSKUNDE, door Mr. L. A. SCHROEDER STEINMETZ. Vierde, zeer vermeerderde en verbeterde druk, door Mr. G. R. VOORMEULEN van BOEKEREN . . . . à *f* 2,40.
Hoezeer deze druk weder met 3½ vel vermeerderd is en thans bijna 500 compres gedrukte bladzijden beslaat, is de prijs onveranderd gebleven.
II. EERSTE GRONDBEGINSELEN DER AARDRIJKSKUNDE, door Mr. G. R. VOORMEULEN van BOEKEREN, 2de vermeerderde druk . . à *f* 0,80.

III. TIJDREKENKUNDIGE TAFELS; naar aanleiding der *Algemeene Geschiedenis* van Mr. A. W. ENGELEN, door H. IDSINGA . . . . à *f* 1,25.
Dezelve debiteert met succes:
ALGEMEENE GESCHIEDENIS der WERELD, door Mr. A. W. ENGELEN, 4 Deelen, 5 Stukken.
IV. GESCHIEDENIS DER LAATSTE 60 JAREN, door denzelfden, 2de druk . . à *f* 3,60.
Dit Werk bevat een volledig en onderhoudend verhaal van al de merkwaardigste gebeurtenissen, sedert de eerste Fransche omwenteling tot op heden.
V. HET JAAR 1848, door denzelfden, in een Deel compleet, met Portretten . . . . à *f* 3,60.
De Schrijver levert ten slotte der Geschiedenis van het revolutie-jaar 1848, een beknopt overzigt der latere gebeurtenissen tot einde 1849.

*** Bij A. C. KRUSEMAN te Haarlem, komen van de pers:

TWEE KEURIGE

NIEUWE ROMANS:

I. DE PASTORY,

DE FABRIEK EN DE HOFSTEDE.

EEN VERHAAL UIT HET BEGIN DEZER EEUW,

door CURRER BELL,

Schrijfster van „JANE EYRE,"

VERTAALD DOOR C. M. MENSING.

Eerste en tweede Deel *f* 5,85. Het *derde* of laatste Deel volgt binnen veertien dagen.
Het eerste werk der gevierde Schrijfster, de „JANE EYRE", heeft te veel belangstelling gewekt, dan dat deze *nieuwe Roman* niet met graagte zou ontvangen worden.

II. EEN NIEUWE ROMAN

VAN BULWER,

GETITELD

MIJN ROMAN,

OF VERSCHEIDENHEDEN UIT HET LEVEN IN ENGELAND,

door Pisistratus Caxton,

(E. L. BULWER.)

Eerste Deel *f* 3,90. Het tweede Deel volgt binnen weinige dagen, terwijl het vervolg zoo spoedig zal verschijnen, als de Engelsche uitgave zulks toelaat.
„MIJN ROMAN" van BULWER, is een *uitnemend Boek*, vol diep gevoel en fijnen geest, dat niet missen zal hier te lande denzelfden buitengewonen bijval te vinden, die 't ten deel valt in Engeland. Trouwens BULWERS naam is genoegzame aanbeveling.

*** GEBR. CAMPAGNE, te Tiel, hebben algemeen verkrijgbaar gesteld:

DE GALANTE

RECEPTEERKUNST,

of hoe de Arts het strijdige, onaangename, bittere, zoute enz. der Geneesmiddelen, door zekere gepaste verbindingen en toevoegsels, kan wegnemen, en hoe hij vervolgens aan alle vormen van Artsenijen eene liefelijke kleur, benevens eenen aangenamen reuk en smaak kan mededeelen, door *Dr. L. RAUDNITZ.* Prijs 80 Cents.

DAVID,

DOOR

MR. IS. DA COSTA,

is de inhoud der tweede Aflevering van het

PRACHTWERK

APOSTELEN EN PROFETEN.

DICHTERLIJK ALBUM,

MET STAALGRAVUREN.

PRIJS PER AFLEVERING *f* 0,75.
De eerste Aflevering is alom ter inzage voorhanden.

*** Bij de GEBROEDERS ABRAHAMS, te Middelburg, is uitgegeven:
DAGVERHAAL der ONTDEKKINGS-REIS van **Mr. *JACOB ROGGEVEEN***, met de Schepen *den Arend*, *Thienhoven* en *de Afrikaansche Galei*, in de jaren 1721 en 1722. Met toestemming van Zijne Excellentie den Minister van Kolonien, uitgegeven door *het Zeeuwsch Genootschap der Wetenschappen*, in gr. 8°., met Platen en eene Kaart. De Prijs is *f* 2,90.

VOOR INDUSTRIE SCHOLEN.

Bij de GEBROEDERS ABRAHAMS, te Middelburg, zijn uitgegeven de navolgende Werkjes van **A. GOUKA, Onderwijzer op de Industrie-School te Middelburg:**
Handleiding tot het Lijnteekenen, bevattende het construeren van Meetkundige Werkstukken, met eene uitslaande Plaat; **tweede druk.** Prijs 35 Cts.
Wis- en Werktuigkundig Rekenboek, naar aanleiding van het Volks Wis- en Werktuigkundig Leeren Leesboek des Heeren J. W. L. van OORDT, uitgegeven door de Maatschappij *tot Nut van 't Algemeen*, ten dienste van gevorderde Leerlingen; met eene uitslaande Plaat. Prijs 75 Cts.
Vragen en Voorstellen over de beginselen der Rekenkunst; tweede druk. Prijs 25 Cts.

Vragen en Voorstellen over de eerste en voornaamste gronden en regelen der Algebra of Stelkunst. Prijs 30 Cts.
Beginselen der Meetkunst, met eene uitslaande Plaat; **tweede druk.** Prijs 40 Cts.

*** Bij P. N. van KAMPEN, te Amsterdam, komt van de pers:

BIJBELSCH WOORDENBOEK

VOOR HET

CHRISTELIJK GEZIN.

UITGEGEVEN DOOR

W. MOLL, P. J. VETH EN F. J. DOMELA NIEUWENHUIS,

HOOGLEERAREN TE AMSTERDAM.

ONDER MEDEWERKING VAN ONDERSCHEIDENE NEDERLANDSCHE GELEERDEN.

Negende Aflevering. . . . *f* 0,60.
De tegenwoordige Uitgever, thans Eigenaar geworden van bovenstaand Werk, zal alsnu met de verdere uitgave voor zoo ver in zijn vermogen is, den meest mogelijken voortgang maken, op dat het Werk ten spoedigste compleet het licht zie.
Het geheele Werk zal drie Deelen bevatten, te zamen 100 à 120 vellen druks uitmakende, in extra groot formaat, in twee Kolommen compres gezet, à 20 Cts. het vel druks.
De Inteekening, die voor het geheele Werk geschiedt, wordt bij de uitgave der laatste Aflevering gesloten, de prijs van het Werk alsdan verhoogd. Een Alphabetische Naamlijst van Inteekenaren zal voor het Eerste Deel geplaatst worden.

Nog is bij denzelfden Uitgever verschenen:

HANDLEIDING

TOT

CHRISTELIJK GODSDIENST-ONDERWIJS

VOOR JONGELINGEN UIT DEN BESCHAAFDEN STAND, INZONDERHEID AAN GYMNASIEN EN ANDERE GESTICHTEN VAN OPVOEDING EN ONDERWIJS.

NAAR HET HOOGDUITSCH VAN

K. R. HAGENBACH,

DOOR

W. P. R. BOUMAN,

PREDIKANT TE ROTTERDAM.

In 12°., geheel Linnen. *f* 2,00.

EENE NIEUWE ENGELSCHE ROMANSCHRIJFSTER.

Bij den Boekhandelaar P. N. van KAMPEN, ziet het licht:
DE GREVILLE'S EN DE LORIMERS. TWEE FAMILIE-TAFEREELEN. Naar het Engelsch van

LADY EMILIA PONSONBY,

en de Schrijfster van *Geèrtruida* en *Blanche Evelyn*, door J. OUDIJK van PUTTEN. Twee Deelen, met 2 Vignetten. . . . . *f*
Lady PONSONBY, de Schrijfster van het eerste, verreweg het grootste dezer beide Verhalen, is hier nog niet bekend. Toch twijfelt de uitgever niet, of hare Werken zullen ook hier te lande een welkom onthaal vinden, daar zij zich evenzeer als die van de Schrijfster van *Emilia Wyndham* en van *Geertruida* door eene gelukkige vereeniging van boeijenden verhaaltrant en godsdienstige strekking aanbevelen.
Bij denzelfden Uitgever zijn mede in dit jaar verschenen:
I. BLANCHE EVELYN, of de Kracht des Geloofs. Door de Schrijfster van *Geertruida* of *de Liefde des Geloofs*. Uit het Engelsch door Ds. C. S. ADAMA van SCHELTEMA. 2 Dln. compl.
II. ADELAIDE LINDSAY. Uitgegeven door de Schrijfster van *Mont-Sorel* en *Emilia Wyndham*. 2 Dln., met 2 Vignetten.
III. BROEDER EN ZUSTER. Door de Schrijfster van *Mary Barton*. Met Vignet. . .

*** Alom worden voortdurend bestellingen aangenomen, op:

DE KINDERKERK

VERZAMELING VAN KINDERPREEKEN,

UITGEGEVEN DOOR

Eene vereeniging van Predikanten.

De KINDERKERK is onder hare *duizende* Lezers zoo gunstig bekend, om hier een enkel woord ter aanbeveling bij te voegen; alleen zij, die dit nuttige Tijdschrift *niet* kennen, worden daarop opmerkzaam gemaakt; de prijs per Maandelijksche aflevering is

TIEN CENTS.

Alle recenserende Dagbladen en Tijdschriften, gewagen van deze onderneming met den grootsten lof.

*** Bij GEBR. MULLER, te 's Hertogenbosch, ziet het licht:

BEKNOPTE HANDLEIDING

TOT HET KWEEKEN VAN

CAMELLIAS,

door J. DE JONGHE, Bloemist te Brussel,

UIT HET FRANSCH. Prijs *f* –,75.

De vertaling van dit Boekske, is door den Schrijver, die onze taal magtig is — nagezien en hier en daar met nadere opmerkingen of kleine wijzigingen, na de uitgave van het oorspronkelijke waren voorgekomen. Deze Nederlandsche bewerking overtreft dus den Franschen tekst in volledigheid en naauwkeurigheid, en men kan dit werkje aanmerken als eene veilige handleiding tot het kweeken der *Camellias*, waarin *de Jonghe*, die het Gestigt voor Tuinbouw en Kwekerij van Kasplanten te Brussel bestuurt, door het volgen der hier opgegeven regelen zoo gelukkig slaagt.

Te Haarlem, bij JOH. ENSCHEDÉ en ZONEN.